

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII CLUJ PIAȚA SF. GHEORGHE CREȘTINUL

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția I, sub Nr. 1—1945.

„Iar dacă Hristos n'a
înviat, zadarnică este a-
tunci propoveduirea noa-
stră, zadarnică este și
credința voastră.“

I Cor. 15. 14.

Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

Nr. 1837/1950.

† NICOLAE,

Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Iubiților cler și popor: Har și pace dela Dumnezeu Tatăl
și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

Hristos a înviat!

„Iată, toate le fac nouă.“
Apocalips 21, 5.

Iubiții mei fii sufletești,

Precum trupul scaldat în căldura soarelui de primăvară
se întărește, așa se întărește sufletul nostru scaldat în negrița
bucurie a praznicului Sfințelor Paști.

Soarele primăverii cheamă toată firea la nouă viață. Iarba,
abia scăpată la lumină de sub covorul de zăpadă, îmbracă
livezile în covor verde, mângâind privirea noastră. Pomii gră-
dinilor noastre își deschid din nou potirele florilor binemiroso-
toare, din care — cu vrerea Domnului — vor crește și se vor
rumeni rodurile binecuvântate. Codrul se desmorțește și el, se
îmbracă în haină nouă, împodobindu-ne munții. Iar în mijlo-
cul acestui belșug de frumuseți, paserile cerului cântă'n limba
lor măiastră mărirea lui Dumnezeu cel atotputernic, care în fie-
care primăvară înnoiește firea, spre bucuria noastră.

Ci, iubiții mei fii sufletești, nici firea necuvântătoare nu
se înnoiește decât trecând prin moarte. „Grăuntele de grâu că-
zând pe pământ, de nu va muri, el rămâne singur, iar de va
muri, multă roadă aduce“ (Ioan 12, 24). Ce minunată pildă
pentru înnoirea noastră sufletească! Într'adevăr, nici această în-
noire nu se petrece decât acolo, unde viața veche, cu păca-
tele și scăderile ei, a murit, unde s'a adus o jertfă. Acestei legi
i s'a supus până și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Nici El
n'a înviat decât după jertfa cea mare adusă prin moartea Sa
cea de pe cruce. Dar Hristos n'a murit pentru păcatul Sale
— căci Dumnezeu fiind, era fără de prihană — ci pentru răs-
cumpărarea noastră din robia păcatului. Aceasta și este pri-
cina pentru care Tatăl l-a înviat din mormânt și „l-a prea
înălțat pe dânsul, dându-i nume care este mai presus de
orice nume, ca întru numele lui tot genunchiul să se plece:
al celor cerești și al celor pământești și al celor dedesupt“
(Filipeni 2, 9—10).

După pilda Mântuitorului am purces și noi, dreptcredin-
cioșii creștini. Înainte cu șapte săptămâni, sfânta noastră Bi-
serică ne-a chemat la post și rugăciune mai stăruitoare, ne-a
chemat la zdrobire de inimi și căință adâncă, la omorirea
omului celui vechiu și năvărit în păcate și la înnoirea noastră
lăuntrică. Urmând — fiecare după măsura puterii sale — che-
marea Bisericii, ne-am silit să ne omorâm patimile și „să ne
curățim simțirile, ca să vedem pe Hristos strălucind cu neapropi-
ata lumină a învierii“. Ne-am mărturisit păcatele sub patrafir
de preot și ne-am împărtășit cu preacuratele Taine ale Dom-
nului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Știind unele ca a-
cestea, cu îmbucurată smerenie cântăm acum: „Ieri cu Tine
m'am îngropat, Hristoase, iar astăzi mă scol împreună cu Tine,
cel înviat; ieri m'am răstignit cu Tine: însuși mă preamărește,
Mântuitorule, întru împărăția Ta“ (Din Canonul Paștilor).

Iubiții mei fii sufletești,

Nimic nu poate fi asemănat, în dulceață și strălucire, cu
bucuria Paștilor creștinești. Această bucurie este întru totul
îndreptățită. Căci prin patima Sa cea de bună voie și prin
învierea Sa cea de a treia zi, Hristos Domnul nostru ne-a
răscumpărat din robia păcatului. Mare a fost prețul acestei

răscumpărări! Insuși Fiul lui Dumnezeu s'a dat morții pentru
izbăvirea noastră. In dar am fost mântuiți, din dragostea și
milostivirea lui Dumnezeu, care „așa a iubit lumea, încât și
pe unul născut Fiul Său l-a dat (jertfă), ca tot cel ce crede
întrânsul să nu piară, ci să aibă viață veșnică“ (Ioan 3, 16).
In dar am fost mântuiți, ca nimeni să nu se laude cu vrednicia
sa și să nu se trufească. Toți au zăcut în umbra morții —
și pe toți ne-a scos Hristos la lumina învierii. Asta-i bucuria
care covârșește inimile noastre mai ales azi, în zilele măritu-
lui praznic al Sfințelor Paști, când ne mângâiem cu strămo-
șeștile binețe ale biruinței noastre creștinești: Hristos a înviat!

Creștinul care a rostit cel dintâi aceste binețe n'a îm-
părtășit fraților săi numai mult așteptata veste bună, ci a
ridicat un steag — steagul biruinții lui Hristos, Domnul no-
stru și al tuturor celor ce vor crede întrânsul; steagul bucu-
riei noastre nepieritoare, a celor ce știm că Hristos nu mai
moare, ci rămâne cu noi până la sfârșitul veacurilor. El ră-
mâne cu noi, ca să ne mângâie, să ne lumineze, să ne întă-
rească și să ne sfințească viața, cu luminile neapuse ale Evan-
gheliei Sale și cu darurile sfințelor Sale Taine, împărtășite
credincioșilor de Maica Biserică dreptmăritoare.

El rămâne cu noi, ca să ne călăuzească pașii vieții nu
numai spre izbănzile cele încuviințate ale veacului acestuia, ci
și către înseninatele limanuri ale veacului ce va să vină.

El ne va învăța să ne iubim unii pe alții așa cum ne-a
iubit El pe noi, plinind astfel toată legea și profetii; El ne
va învăța să fim milostivi precum și Tatăl cel din ceruri mi-
lostiv a fost cu noi, izbăvindu-ne din păcat și din moarte;
El ne va chema să rămânem în staulul sfintei Lui Biserici, cel
bine păzit de Păstorul cel Bun; El ne va chema să luăm lu-
mină dela Cel ce s'a numit „lumina lumii“, ferindu-ne să dăm
ascultare prorocilor celor mincinoși; El ne va chema pe toți
cei însetoșați să bem din „paharul vieții“, și pe toți cei flă-
mânzi să gustăm din „pâinea cea cerească“, pe care numai
El o poate da celor ce-o caută; El ne va îndemna să rămă-
nem în „buciumul viței“, ca să nu fim tăiați și aruncați în foc, ci
să aducem roadă bogată; El ne va îndemna să căutăm mai
întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, pentru ca astfel
să putem dobândi — în dar — și celelalte lucruri trebuitoare
vieții; El ne va povățui să dăm, în toate zilele vieții noastre,
Chesarului ce-i al Chesarului și lui Dumnezeu ce-i al lui Dum-
nezeu, ca să avem pace cu semenii noștri și cu Ziditorul a
toate, deopotrivă; El ne va mângâia, în sfârșit, cu adevărul
din Apocalips: „Fii credincios până la moarte și-ți voi da ție
cununa vieții“ (Apoc. 2, 10).

Cunoscând unele ca acestea, vă zic, iubiții mei fii sufle-
tești, împreună cu sf. Apostol Pavel: „Bucurați-vă pururea
întru Domnul“ (Fil. 4, 4)! Vestiți-i slava Lui care s'a vădit
mai ales în înviere, cântând cu însuflețire troparul dumnezeieștii
Lui biruințe: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte
călcând și celor din mormânturi viață dându-le“.

*

Ci, odată cu solia bucuriei Sfințelor Paști, vă împărtă-
șesc, iubiții mei, și câteva sfaturi dintre cele ce le cred potri-
vite cu acest prilej sărbătoresc.

Mai întâi vă pun la inimă să fiți oamenii păcii și ai buneii
învoiri. Această vârtute s'o propoveduiți pretutindeni și totdea-
una, bineștiind că „făcătorii de pace se vor chema fii ai lui
Dumnezeu“. Rugați-vă neîncetat „pentru pacea a toată lumea
și pentru unirea tuturor“, așa cum se roagă slujitorii sfințelor
altare la toate slujbele noastre creștinești, ca Dumnezeu în-

Această Carte pastorală se va citi în ziua întâia de Paști în toate bisericile
parohiale cu preot titular în localitate, iar în cele administrate se va citi în
ziua a doua sau a treia.

durării și a toată milostivirea* să ne cruțe de focul pustiitor pe care unii năimiți vor să-l aprindă din nou în lume. Să fim deci apostolii și ostașii păcii între oameni și între neamuri, ca fiecare din noi să ne putem împlini rostul în lucrarea uriașă de întărire a scumpei noastre patrii, spre fericirea tuturor celor ce trăiesc în cuprinsul ei.

Căci într'adevăr uriașă este lucrarea în care suntem prinși cu toții. Și mari sunt silințele cari ni se cer cu tot dreptul pentru împlinirea Planului gospodăresc întocmit de Înalta Stăpânire, pe anul 1950. Însăși bunăstarea și fericirea țării atârnă de împlinirea întocmai a acestui Plan. De aceea suntem îndreptățiți să fim cetățenii luminați, ori unde s'ar afla ei în câmpul muncii obștești, își vor purta cu cinste îndatoririle lor, ca unii cari vor să fie părtași la cununa biruinței pe care o așteptăm cu atâta sete.

Cât despre voi, dragi plugari dela sate, îndoțiți-vă silințele, sportiți-vă hărnicia în chemarea voastră de a arunca la timp sămânța în pământul reavăn. Pe urma ostenețelor voastre vor răsar și vor crește lanurile de bucate, din care vă veți hrăni voi înșivă și se vor hrăni toți frații voștri, în orice stare sau chemare s'ar găsi ei. Intreceți-vă în tot lucrul cel bun care vă aduce laudă dela Dumnezeu și dela oameni.

„Nimic să nu faceți din duh de învrăjpire sau de mărire deșartă; ci cu smerenie fiecare pe celălalt să-l socotească a fi mai de cinste decât el însuși. Nimeni să nu caute numai de ale sale, ci fiecare să caute și de ale altuia“ (Filip. 2, 3-4). Asta-i porunca sfântului Apostol Pavel. S'o ascultăm și s'o plinim, că din Evanghelia Domnului ne grăiește, ca unul care și-a dat viața pentru această Evanghelie.

*

Mă adresez acum vouă, iubii mei fii sufletești din Mara-

mureșul Voevodal, spre a vă aduce la cunoștință cu acest prilej, că Adunarea Națională Bisericească, în ședința sa ținută la București în ziua de 26 Februarie a anului acestuia, a hotărât să vă dea din nou în grija părinteștii mele iubiri, după ce frațele meu întru Hristos, P. S. Sa Episcopul Nicolae al Orăzii v'a păstorit o vreme, cu aceeași dragoste părintească. De cunoscut ne cunoaștem, dragii mei, căci în cel dintâi an al arhieriei mele ați fost cei dintâi pe care v'am cercetat acasă, parohie de parohie, rugându-ne și mângându-ne împreună.

Sunt îndreptățit să ne regăsim în duhul de frăție în care ne despărțiserăm unii de alții. Mai mult: Bucuria noastră este cu atât mai mare, cu cât azi toți Românii din cuprinsul Republicii noastre populare mărturisim aceeași credință ortodoxă. Ne întâlnim iarăși în staulul sfânt al aceleiași Biserici strămoșești. Domnul să binecuvinteze cu iubire și cu pace unirea noastră și s'o facă rodnică pentru izbăvirea sufletelor noastre.

Acum, întorcându-mă iarăși către voi toți, iubii mei fii sufletești din întreaga Eparhie a Vadului, Feleacului și Clujului, rog pe bunul Dumnezeu să vă învrednicească a petrece luminatul praznic al Învierii Fiului Său în deplină sănătate și bucurie și a-l ajunge întru mulți fericiți ani.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți.

Hristos a înviat!

Dată în Reședința noastră episcopescă din Cluj, la praznicul Sfintelor Paști din anul 1950.

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor

† **NICOLAE,**
episcop

FLORIILE

Îndobște, oamenii sunt dornici după zile de praznic care prilejuiesc desfătări, prin aleasa bucurie pe care o dă biruința.

Biruințele cari isvorăsc din rânduiala firii, mai bine zis din legiurile lui Dumnezeu, pot îmbrățișa pe toți fii Împărăției Cerești sub bolta aceleiași bucurii desăvârșite, dăruindu-le aleasa desfătare după care însetează toți urmașii lui Adam. Acest adevăr îl putem mărturisi cu toții, căci e de ajuns să privim sfielnica biruință a primăverii împotriva dărzeniei înfrigurate a iernii care a trecut, și trebuie să recunoaștem într'un cuget, că bucuria de a ne încălzi ființa la soarele ce împropătează toată zidirea, este fără pic de dușmănie sau răsvrătire din partea vre-unui muritor: această biruință fiind săvârșită, în slujba tuturor.

Nu tot aceeași lege stăpânește însă și pornirile firii noastre păcătoase. Dacă ne-am amesteca printre mulțimea împetrișată care umple ca un șuvoiu nesfârșit ulițele Ierusalimului, venită din toate patru vânturile lumii să prăznuiască Paștile lângă Templul lui Solomon, am auzi un svon ce trece din gură în gură, mai întâiu printre cei de rând până va ajunge și la cărturari și farisei. Mulțimile, cele curate la inimă, se îndeamnă zicând: „Venii să întâmpinăm pe Proorocul, care vine întru numele Domnului, cu stâlpi de finic, căci Dumnezeu s'a proslăvit prin el, chiar ieri a înviat pe Lazar din Betania, măcar că era de 4 zile în groapă. Venii să așternem veșmintele noastre înaintea Lui, ca unui Împărat“.

De altă parte fariseii și cărturarii, cei a toate cercetători se întreabă

însă: „Oare acesta să fie Mesia cel prezis de prooroci? Ven-va oare în Ierusalim călare pe cal înzeuat, să alunge pe toți dușmanii noștri din Canaan și să ne dea neamurile în stăpânire? Să spune doară, că s'au lucrat multe minuni prin El. Să mergem și noi să vedem, dacă El este Cel așteptat, va trebui să-I fim sfinici“.

Drept aceea când au văzut slava lui Dumnezeu intrând în Sion, călare pe mânzul asinei, au hotărât să piarză pe acest răsvrătitor de noroade, căci a călcat cu smerenia copitelor asinei sale, triumful trufașei lor așteptări. Nu au putut înțelege, cu toate că erau ispititorii legii, că ei luptau pentru o biruință trufașă de stăpânire; pe când Mântuitorul a venit să propovăduiască pacea și să slujească pe oameni prin smerenia Sa.

Nu știm, dacă noroadele lumii în trecutul lor, au fost oarecând mai însetate după pace ca și în zilele noastre, dar dacă au greșit întotdeauna cărarea care duce spre acest luminis, dorința cea mai fierbinte a tuturor este, să o găsească măcar acuma, mai ales că este în văzul tuturor, Pacea cea veșnică, pacea cerească, a fost pogorâtă pe pământ de Fiul lui Dumnezeu de aproape 2000 de ani.

Biserica lui Hristos binevestește de secole Evanghelia Întemeelorului ei, dovedind neconținut lumii întregi, că Iisus prin inima Sa smerită a cucerit toate neamurile pământului. Biruințele lui nu sunt pagini de istorie deșartă a trufiei, cari le acopere colbul vremurilor și al uitării, deși a avut în această privință mai mare putere decât stăpânitorii trecători ai pământului din — totdeauna

și de prefătindenea, căci singur a mărturisit lui Petru în grădina Ghetsemani zicând: „Pune sabia în teacă Petre... Au doară gândești că nu pot să rog pe Tatăl meu și să-mi pună mie acum înainte mai mult decât 12 legiuni de îngeri“? (Mt. 26-53).

Mai bine a primit să fie pironit între tâlhari, numai să se plinească Scriptura și să triumfe Evanghelia Sa. Prin smerenie a biruit și porțile iadului, dăruind pace veșnică tuturor celor ce cred în El. Mântuitorul cuprinde și azi pe toți fii Împărăției Sale, la sânul aceleiași alese bucurii a biruinței Sale curate, împărtășind darurile Sale cu aceeași mână largă tuturor celor ce-I vin întru întâmpinare.

Intemeiem pacea mai întâi în sufletele noastre, zidind în inimi altare pentru Evanghelia lui Hristos și ea ne va arăta calea cea adevărată.

Dacă ne ținem prea stabi pentru a face tot ceea ce a săvârșit Mântuitorul, pe neputincioși pentru a săvârși ceea ce El cere dela noi, să nu uităm că măcar un lucru ne trebuie și acesta este: „smerenia“.

Dacă nu ești lipsit, atunci fii milostiv; dacă nu ai din ce face milostenie, fii drept; dacă nu poți

împărți dreptate, fiind însuși păcătos, fii cel puțin smerit înaintea Aceluia ce poate să ți le ierte. „Celor trufași Dumnezeu le stă împotriva, dar inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o vârgușește“.

Smerenia este poarta Sionului nostru sufletească — cel nou, la care bate Mântuitorul, dorind a se sălășlui sub strașina inimii noastre. Smerenia este raza de lumină pe care se pogoră pacea cerească și iertarea în cele din lăuntru nostru.

În numele Bisericii străbune și a Mântuitorului, noi propovăduim această pace și nu ne războim pentru triumful deșartelor patimi, ci pentru biruința smereniei în Hristos.

Drept aceea, chemăm pe toți cei ce vor să-I iasă întru întâmpinare, prin graiul apostolului neamurilor, zicând împreună cu el: „Solitori pentru Hristos suntem, fraților, ca și cum Dumnezeu v'ar îndemna prin noi. Rugămu-vă, în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu.“

Prot. PAVEL ȘENDREA

MEDITAȚIE

† Prot. Dr. GHEORGHE SOFIAN

Preotul, evanghelie vie

Pentru preoție se cer unele aptitudini fără de cari nimeni nu poate fi preot adevărat. Și aptitudinile acestea toate la un loc se numesc *vocație*. Pentru a fi un preot ideal, un preot de vocație, ca primă condiție fundamentală, fără de care nu se poate realiza nimic, este *dragostea de chemarea preoțească*. Iar dragostea și-o va arăta prin aceea, că ori câte osteneți ar îndura, ori câte necazuri ar suferi, ori câte lipsuri ar avea, va căuta totdeauna să-și îndeplinească îndatoririle sale și niciodată nu va regreta că și-a luat asupra sa chemarea de preot.

Mântuitorul cere preotului să fie curat sufletește. Ori sufletul e curat, când îi sunt curate facultățile sale esențiale, mințea și voința. Le desăvârșirea acestei curățenii a sufletului

se poate ajunge atunci când vom părăsi și îndepărta dela noi cugetele inutile, conversațiile ușuratic, lipsite de un scop bun, toate rătăcirile noastre păcătoase, cari se pun ca o piedecă în calea desăvârșirii noastre.

Sufletul unui preot, observă Sf. Ioan Gurădeaur, trebuie să fie mai curat decât razele soarelui. „O preoților, — exclamă Fericitul Augustin — dacă ori care creștin trebuie să grăjească de sufletul său, fiindcă este tronul lui Dumnezeu, cu cât mai mult trebuie voi să păstrați curat sufletul vostru de tot ceea ce l-ar putea întuneca“.

Pe lângă curățenile sufletească, preotul trebuie să se mai împodobească cu sfințenia vieții, dreptate, mîla, smerenie, dragoste față de aproapele și *evlavie*, care, după cu-

vintele Sf. Apostol Pavel „la toate este de folos”. (I Timot. 4, 8).

Nesocotind evlavia, ori negli- jându-o, slujbele cele mai sfinte vor fi făcute în mod mecanic, fără nicio trăire, le va lipsi spiritul și suflarea de viață.

Pe lângă aceasta slujitorii celor sfinte trebuie să nu fie prea legați de bunurile pământești. Preoții să fie lipsiți de egoism, să disprețuiască nevrednicia, lăcomia de câștig, să nu caute să câștige bunuri trecătoare, ci suflete, să nu caute și să nu dorească mărirea proprie, ci mărirea lui Dumnezeu.

Nu este oprit de a primi cele ce sunt de trebuință pentru hrană și întrețineri, după cuvântul Apostolului: „Cel ce slujește la altar, dela altar să se hrănească” (I Cor. 9, 13-14). Totuși să nu uite nici de răsplata pe care a făgăduit-o Hristos apostolilor săi: „Plata voastră multă este în ceruri” (Matei 6, 19).

Impodobiți fiind cu aceste daruri, preotul va fi într-adevăr o *evanghelie vie*, o pildă bună pentru credincioși.

Preotul ce dă pildă bună e lumina lumii și sarea pământului. El deșteaptă evlavia în cei buni și-i îndeamnă să laude și să preamă-

rească pe Dumnezeu. Preotul evlavios deșteaptă muștrări mântuitoare în inima păcătoșilor și adesea îi întoarce la Dumnezeu.

Printre toate mijloacele de a face binele, pilda bună e: a) *cea mai răspândită*, căci se poate afla la toate persoanele; nu toți pot predica, toți însă pot edifica prin pildă bună.

b) *E cea mai ușoară*, deoarece nu obligă să se încarci cu multă muncă și obligații pentru a te folosi de ea, ci numai să ai ochi a o observa.

c) *E cea mai sigură*, căci o lecție ar putea să displică, un sfat ar putea să întristeze, o corecție ar putea să răsvătească, pe când pilda bună atinge și mișcă inima.

d) *E mijlocul cel mai destoinic* de a câștiga suflete pentru Dumnezeu, căci câți păcătoși au fost atrași la Dumnezeu prin viața sfântă a pustnicilor, câți necredincioși s'au convertit prin pilda mucenicilor. Deci dacă, după cum spune scriitorul bisericesc Tertulian, fiecare creștin ar trebui să fie o evanghelie vie, cu atât mai mult preotul, trebuie să dea pildă bună, pentru că este chemat să conducă suflete la mântuire, căutând a urma lui Hristos prin smerenie, blândețe și răbdare.

Jertfa Mântuitorului și creștinul

„Au nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte prin botez: așa încât, după cum Hristos a înviat din morți prin mărirea Tatălui, tot așa și noi să umblăm întru înnoirea vieții. Că dacă ne-am făcut cu El o singură tulpină, întru asemănarea morții Lui, atunci vom fi la fel și în învierea Lui” (Rom. 6, 3-5).

În aceste 3 versete apostolul neamurilor adresându-se Romanilor schițează principala datorie, care se împune creștinilor ca o consecință firească a jertfei Mântuitorului. Cuvintele Lui și azi au aceeași valoare ca și odinioară. Nimeni n'a pătruns mai adânc sensul evangheliei propovăduite de Hristos, sensul vieții Lui, expresie vie a evangheliei, sensul jertfei Lui pe cruce, sensul învierii Lui.

De aceea gândurile cari frământă mintea lui Pavel, trebuie să ne preocupe și pe noi creștinii. Și nu este un timp mai potrivit pentru asemenea preocupări, ca în timpurile liturgice în cari Biserica prăznuiește amintirea celor mai importante momente din viața Domnului.

Când Biserica ne vorbește despre supremele învățături evanghelice, despre patimi, cruce și înviere, au nu este pentru noi o poruncă creștinească a pătrunde în tainele adânci ale acestor realități, lăsându-ne călăuziți de cei ce le-au înțeles, și trăgând concluziile și foloasele cari se desprind din ele pentru propria noastră viață.

Să analizăm puțin cuvintele apostolului Pavel privitoare la transformarea pe care o operează Mântuitorul în viața omenească prin jertfa și învierea sa.

„Câți în Hristos Iisus ne-am botezat în moartea lui ne-am botezat. Deci ne-am îngropat cu El în moarte prin botez”.

Răstignirea

Sf. Pavel vede în moartea pe cruce a Mântuitorului, nu numai sfârșitul tragic al unei vieți eroice închinată unei învățături, menite a ridica masele largi ale poporului obidit, ci o jertfă de bună voie, izbăvitoare a păcatelor omenești. În această convingere se sprijină pe date concrete. N'a cunoscut personal pe Iisus. A cunoscut însă tragicul lui sfârșit, crucificat între doi tâlhari din gura tuturor contemporanilor săi ierusalimiteni. I-a cunoscut conflictul cu conducătorii spirituali

ai poporului, tocmai din gura lor. Desigur El fiind învinovățit, ca unul care a voit să răstoarne ordinea legii, ca un dușman al poporului. De aci entuziasmul și ferocitatea cu care Saul fariseul s'a angajat în lupta împotriva adeptilor lui Hristos.

Dar lui i-a fost dat să cunoască nu numai acest raționament fariseic dictat de interesele de clasă, ci adevărul prin descoperirea din drumul Damascului. L-a văzut pe Hristos cel înviat, i-a auzit glasul. Atunci i s'au deschis ochii să vadă că nu un om a fost răstignit, ci însuși Dumnezeu, iar Dumnezeu nu poate fi un răufăcător. Iar dacă învățătura Lui a provocat tulburare în suflete, nici decum în detrimentul omnirii, ci în folosul ei. Iar Dumnezeu cel răstignit, e Dumnezeu care suferă, se jertfește pentru om, pentru triumful binelui în viața omenească.

Acesta-i raționamentul lui Pavel când spune, că Hristos a murit pentru noi, în moartea lui ispășind păcatele noastre, omorînd puterea de stăpânire

și dacă duhul treaz al omului suferă din cauza trupului păcatului care se dovedește mai puternic, cu atât mai mult Duhul lui Dumnezeu suferă locuind în trupul păcatului.

Hristos în viața sa pământească zi de zi omoară păcatul în trup, sfințindu-l. Aceasta numai prin suferință, înfrânând poftetele prin cari lucrează păcatul.

În trup fiind El redresează ordinea ierarhică în raportul de forțe din componența ființei omenești. Suflet și trup. Suflet care năzuiește spre adevăr, cunoaștere, eternitate, desăvârșire, Dumnezeu, stăpân peste toate acțiunile omenești, și trup curățit de patimile cari îl întinează, mijloc de exteriorizare al sufletului.

În moartea pe cruce se încheie această operă, e ucis omul păcatului cu nenorocita lui concepție de viață, apune o lume veche în care a stăpânit prin păcat răul, care a provocat atâta suferință omului care totdeauna s'a dorit după fericire. În moarte lui i s'a deschis poarta vieții celei nouă, cu oameni noi, capabili să înțeleagă și să dobândească adevărata fericire.

Noi toți câți ne-am botezat, în moartea lui ne-am botezat; murind omul vechiu, omul păcatului și viind omului celui nou al învierii lui; spune mai departe Ap. Pavel.

Precum Hristos cel răstignit, Hristos care a ucis păcatul și trupul lui prin vărsarea sângelui pe cruce, n'a fost înghițit de mormântul stricăciunii, ci a înviat cu trup nou, spre viața nouă; la fel și noi alături cu El să murim pentru omul păcatului, renăscându-ne oameni noi spre o viață nouă. Cine sunt acești noi vizați de Pavel? Desigur în general toți oamenii dela Hristos încoace. Căci pentru toți a ucis păcatul, pentru toți a plătit prețul răscumpărării din sclăvia răului. Pe toți ne-a chemat la mântuire. Intrucât însă acțiunii Lui trebuie să-i corespundă și o acțiune omenească individuală, nu toți cei chemați, nu toți cei desrobiți sunt și vrednici de viața nouă, de fericire. Acțiunea omenească izvorită din voința de mântuire, și puternic susținută de o nouă concepție de viață, o viață liberă de păcat, o viață de luptă împotriva răului din noi și din afară, o viață plină de fapte bune, e proprie numai unora. Ea pornește dela primirea botezului. Botezul, ca taină izbăvitoare de păcat și putere dumnezeiască întăritoare, care lucrează binele și susține lupta împotriva ispitelor și patimilor, este primul pas spre viața cea nouă, începutul împlinirii hotărârii omenești de mântuire.

a păcatului.

Intr'adevăr moartea lui ne apare ca un punct culminant al ispășirii prin suferință a păcatelor omenești. Ispășirea prin suferință începe la El încă dela naștere. Au nu este o suferință aceea umilintă, ca Dumnezeu să se încarneze în trup omenească, să se coboare pe sine până la asemănarea lui cu omul, îmbrăcând trupul sclăvit păcatului. Prin încarnațiune, El ca Dumnezeu asuprași ia toată povara păcatelor omenești, cari stăpânesc și lucrează prin trup.

De aceea în special Pavel vizează pe cei botezați, deci pe creștini. Creștinul prin botezul lui Hristos moare împreună cu Hristos, răstignește pe cruce trupul păcatului prin lupta plină de suferințe împotriva răului. El este omul renăscut din apă și din duh, despre care vorbește Mântuitorul în convorbirea cu Nicodem. Înaintea lui stă deschisă o viață nouă, asemănătoare mării lui Hristos cel înviat. O viață a înțelepciunii și a faptelor bune, izvorită din dragostea de Dumnezeu și dragostea de oameni. În el locuște Hristos, în aluatul învățaturii și exemplului lui de viață se plămădește o concepție de viață, și o trăire de sfințenie. În el conștiința că tot

ceeace nu se încadrează în această concepție îl întinează nu numai pe el omul ci pe însuși Hristos; în conștiința că ori câte piedici va întâmpina în trăirea creștină alături de ea avea puterea dumnezeiască a lui Hristos.

Gândurile lui Pavel în legătură cu moartea și învierea Domnului sunt puternic reactualizate azi de chemarea socială la o viață nouă, în care răul și suferința în orice haină ar fi îmbrăcate să fie eliminate prin voința omenească unanimă.

Iată — motiv în plus ca praznicul Paștilor din acest an să ne pună înaintea ochilor sufletești, gândurile lui Pavel în legătură cu înnoirea vieții.

Prof. Dr. L. MUNTEANU

GHETSIMANI

Mai mult decât în orice, în suferință se descopere adevărata valoare a unui suflet. Dacă n'am vedea pe Omul Iisus în durere și în moarte, n'am cunoaște niciodată măreția curajului și plenitudinea dragostei și sfințeniei sale.

În suferință se îndeplinește opera de mântuire a lumii. Hristos, Dumnezeu-Omul, Marele Arhiereu, identificat cu ființa, durerea și chemarea umană, se aduce pe sine jertfă pentru păcatele oamenilor. „Nu trebuia oare, ca Hristos să pătimească acestea și să intre întru mărirea sa?” (Lc. 24, 26); „Acum sufletul meu s'a tulburat; și ce voi zice? Părinte, mântuește-mă de ceasul aceasta? Ci pentru aceasta am venit”. (Io. 12, 27).

Intreaga viață pământească a Mântuitorului este o suferință, dar în Ghetsimani și pe Golgota ajunge la culmea ei.

Ghetsimani rămâne simbol al frământării și suferinței.

În Ghetsimani, sufletul lui Iisus e cuprins de o tristețe adâncă și amară. „Intristat este sufletul meu până la moarte”. (Mat. 26, 38). Tristețea aceasta ar putea să producă mirare. Cum se poate ca o asemenea stare să cuprindă pe Mântuitorul, care s'a arătat atât de tare în pustie, față de nevoile trupului și față de vicleniile Satanei, atât de liniștit și senin în convorbirile cu ucenicii, cu puțin mai înainte, la Cina cea de taină? Cum poate să-l cutremure într-o asemenea măsură paharul care-l aștepta, când știa dinainte de veacuri, ca Dumnezeu că-i va consuma amărăciunea? Și mai târziu, oare nu Duhul lui a dat putere legiunilor de mucenici, care cu seninătatea au primit chinurile morții întru numele lui?

Pentru a ne apropia de înțelegerea stării lui Iisus în

Ghetsimani, trebuiesc să nu fie uitate anumite lucruri. — Mai întâi, El a primit să ia fire omenească adevărată, iar omul adevărat nu poate fi insensibil față de durere și moarte. Eroul adevărat nu tăgăduiește durerea, ci o suportă, dar fără a înceta să fie om. Iisus a suportat chinurile ca erou real, viu, adevărat, nu ca un erou de fantezie. De aceea, mântuirea noastră este mântuire adevărată, nu mântuire închisă. În ceasurile de înfiorare, când, și ca om, era chemat să primească în deplină conștiință și în deplină libertate, suferințele fără asemănare și moartea, nu se putea să suprimă în sine cutremurarea și geamătul firii umane, fără ca să desființeze prin aceasta și deci fără să renunțe de a o purifica și mântui. Cutremurarea firii omenești în Iisus în fața imensității suferinței este cutremurarea în fața imensității păcatului.

Cine dintre oameni, afară de Omul Iisus, poate să cuprindă cu privirea nesfârșitul ocean de fărâdelegi și crime dealungul tuturor veacurilor? Omului care cuprinde imensitatea acestora, trebuie să-i curgă sudori ca de sânge. Și pe acestea toate trebuia să le spele cu sângele său. Dacă pe Golgota golește paharul, în Ghetsimani consimte să-l bea. Și dacă moartea e amară pentru omul păcătos, cu cât mai amară trebuie să fie pentru omul desăvârșit sfânt?

De pe colina Ghetsimani, Iisus cuprinde cu privirea orașul care aștepta patimile sale, vede cu mintea cum va intra îndată în el ca un răufăcător și toată desfășurarea ulterioară a tragicelor evenimente, în care trădarea, nedreptatea, batjocura și barbaria s'au simțit în largul lor, până când, întins pe cruce, cuele groase îi vor străpunge trupul. Și toate acestea fără

nicio vină; „M'au urit înzadar”. (Io. 15, 25). Prevederea și așteptarea suferințelor însă sunt adesea tot atât de dureroase, ca și suferințele însăși.

Iisus vine în lume din dragoste pentru ea, ca s'o mântuiască, iar lumea îl urăște; în loc de nețărmurită recunoștință, batjocură și răstiguire. Ce durere mai mare, ca să-ți faci aceasta frații pe care îi iubești cu atâta putere? Și toate acestea se concentrează în fața ochilor lui Iisus în Ghetsimani.

Din dragoste pentru oameni, Fiul lui Dumnezeu se face Fiul Omului; prin puterea acestei dragoste se indentifică atât de mult cu omenirea, încât ar putea să spună: „nu mai sunt Eu care trăiesc, ci umanitatea este care trăiește în mine”. Și

această umanitate, pentru a se mântui, se dă morții în Iisus, Omul durerii, care s'a făcut jertfă pentru păcat, ca să devenim drepti în fața lui Dumnezeu. (2 Cor. 5, 21). Dacă omenitatea din Iisus ar fi rămas nemișcată în fața morții, dacă nu s'ar fi înfiorat, n'ar mai fi fost omenitate adevărată; dar cum ea este adevărată, suntem mântuiți în Iisus Hristos.

Ghetsimani sunt îndemn pentru a îngropa la picioarele Celui ce s'a îngropat pentru noi, indiferența, egoismul și orgoliul nostru, ca să moară în noi Omul cel vechiu și Omul cel nou să se îmbrace în cel ce cu moartea pe moarte a călcat.

Doamne, dă-ne putere să trecem ca Tine prin Ghetsimani vieții!

Prof. D. I. TODORAN

ÎNVIEREA

Jertfa de pe muntele Golgota se săvârșise. Profetul blând și milostiv din Nazaretul Galileii zăcea în mormântul sigilat și străjuit de paznici, oameni în cari Sinedriul avea deplină încredere.

Tragedia desfășurată în ochii mulțimii dornice de senzații, era comentată în fel și chip. Comentarii sporite și augmentate prin semnele cari depășeau cadrul normal și cari au fost rezultatul spontan al tragediei de pe Golgota: despicarea catapetesmei templului mareț, zidit de înțeleptul Solomon, eclipsa solară și cutremurul de pământ. Semne, cari au smuls de pe buzele sutașului Longin mărturisirea isvorită dintr'o adâncă convingere: — „Cu adevărat omul acesta Fiul lui Dumnezeu era”!

Cărturarii și fariseii jubilaу, zâmbind mulțumiți. În sfârșit, reușiră să-l răpună pe Iisus Nazarineanul, omul care le-a pricinuit multă neliniște și bătaie de cap. Se vedeau iarăși stăpâni și suverani ai poporului pe care Iisus, fiul teslarului, începuse să-l cucerească prin învățăturile sale.

Puteau să doarmă acum liniștiți. Iisus zăcea în mormântul sigilat și bine păzit. Și puteau să se bucure și să se desfăteze din plin de ziua Paștilor pe care o prăznuiau.

Dar alături de bucuria lor, mocnea durerea și dezamăgirea acelora cari crezuseră cu sinceritate că Iisus este Fiul lui Dumnezeu. Toți aceia pe cari Nazarineanul îi tămăduise de suferințele trupesti și aceia al căror suflet era dornic de adevăr și lumină, plâneau acum în taină, regretând sfârșitul tragic al profetului milostiv.

Cei unsprăzece învățați stăteau ascunși, cuprinși de

spaimă. Iar undeva, în pădurile din apropierea Ierusalimului, un cadavru omenesc, atârnat de ramura unui copac, se legăna în bătaia vântului primăvăratec. Era cadavrul vânzătorului Iuda, care, pentru iubirea de argint, și-a agonisit spânzurare.

Trecuse ziua sâmbetii și noaptea spre ziua cea dintâi a săptămânii își depăna acum clipele în veșnicie. Cântecul răgușit și strident al cocoșilor anunța miezul nopții. Paznicii cari străjuiau lângă mormântul profetului, își simțeau trupurile moleșite de oboseală. Peste întinderi plutea o liniște adâncă. Incetase și adierea vântului, iar stelele își opriră pentru un moment licărirea obișnuită. Întreg universul aștepta par'că într'o atenție încordată deslegarea unei enigme.

Și iată, în umbra plumburie a nopții, lângă mormântul străjuit, licăria o fâșie de lumină. Un inger, îmbrăcat în vesmânt alb, strălucitor, ridică lespeda de piatră de pe mormântul care adăpostise trupul divin al aceluia care a fost din veșnicie Adevărul și Viața.

În vuetul pietrii răsturnate, străjerii tresar. Văd piatra răsturnată, iar mormântul gol. Și în spaima care îi cuprinde subit, aleargă năucii spre cetatea Ierusalimului, să anunțe cărturarilor dispariția misterioasă a celui îngropat.

Cărturarii convocați în Sinedriu, încă înainte de revărsatul zorilor, se privesc buimăciți. La întrebările lor, străjerii nu știu ce să răspundă. Ei văzuseră doar atât: piatra răsturnată și mormântul gol.

În creerul cărturarilor ciocăneau acum stăruitor, ca un coșmar, cuvintele Nazarineanului:

— „După trei zile mă voi u scula“!

Dar nevrând să cedeze din încăpăținarea lor, dau bani grei străjerilor, îndemnându-i să lanseze svonul că ucenicii Nazarineanului, venind noaptea, au furat din mormânt trupul învățătorului lor.

Bieții învățăcei! Petru se lepădase de trei ori, cu jurământ chiar, că nu-l cunoaște pe Iisus. Lepădare în fața unor servitoare dela curtea deregătorului Pilat. El, care tremura în fața unei femei și ceilalți, cari se risipiseră ca un stol de potârniche, părăsindu-l pe Iisus încă fiind viu, ar fi avut oare curajul să fure un mort, dintr'un mormânt sigilat și păzit de străjeri înarmați!?

Ce crudă ironie!

Statornic nu rămăsese decât Ioan, învățacelul iubit, care l-a urmat pe Iisus până pe muntele Golgota și a străjuit lângă crucea pătimirilor, alături de maica îndurerată, primind testamentul verbal al învățătorului drag: „Mamă iată fiul tău“!... și — „Fiule, iată mama ta“!...

Dar acum stătea și el ascuns, ca toți ceilalți ucenici, cari nu îndrăsneară să se ivească din ascunziș, de teama, nu cumva prinși fiind, să fie judecați și ei la moarte.

Încă înainte de răsăritul soarelui, Maria Magdalena, întovărășită de Maria lui Iacob și Salomia, cumpărând mirosmă, au mers la mormânt, intenționând să ungă cu mirosmele cumpărate trupul Domnului. În drumul spre grădina unde fusese săpat mormântul, se întrebau nedumerite: „Cine ne va răsturna nouă piatra de pe ușa mormântului“?

Firește, ele nu știau că piatra fusese sigilată și păzită de străjeri. Dar, spre surpriza lor, au găsit piatra răsturnată. Și intrând în mormânt, au văzut un tânăr îmbrăcat în veșmânt alb și s'au spăimântat. Iar el le-a zis: „Nu vă spăimântați! Pe Iisus Nazarineanul cel răstignit îl căutați? S'a sculat, nu este aici; iată locul unde l-au pus pe El. Ci mergeți de spuneți învățăceilor Lui și lui Petru, că va merge mai înainte de voi în Galileia. Acolo îl veți vedea pe El, precum v'a zis vouă“!...

Și eșind de grab', au fugit dela mormânt, că le cuprinsese pe ele cutremur și frică. (Matei 15-43).

După un răstimp, Magdalena reveni singură și, oprindu-se lângă mormânt, începu să plângă. Și cum plângea, auzi un glas: „Miere de ce plângi“? Inchipuindu-și că acela care i-a vorbit este păzitorul grădinei, răspunse: „Plâng, fiindcă au luat pe Domnul din mor-

mânt și nu știu unde l-au pus pe El“.

Dar iată acelaș glas, plin de mângâiere, răsună domol:

— „Marie“!

Ea tresări. Și, întorcându-se, îl privi cu ochii plini de mirare pe omul care o agrăise pe nume. Recunoscându-l, se prosternu lângă picioarele Lui, șoptind cu buzele în tremur: „Rabbuni“!

Iisus Hristos, Domnul, căci El era care îi vorbise, reluă:

— „Nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl

bătaia vântului, ea aleargă neobosită, iar buzele ei șoptesc mereu în extazul fericirii: „Iisus Hristos, Domnul, a înviat din morți“!

Hristos a înviat! rostesc și buzele noastre salut creștinesc, care este imnul de slavă la adresa aceluia care, biruind puterea morții, a dăruit lumii viață. Iar răspunsul isvorit din credință picură în sufletele noastre ca o mângâiere:

— „Adevărat a înviat“!

Acest imn de slavă este temelia credinței și învățăturilor

Invierea Mântuitorului

meu. Ci mergi la frații mei și le spune lor: Sui-mă-voiu la Tatăl meu și la Tatăl vostru și la Dumnezeu meu și la Dumnezeu vostru“!...

În clipa următoare Iisus se face nevăzut de ochii ei. Iar ea aleargă, cu sufletul încălzit de fericire, să vestească învățăceilor, femeilor mironosițe și celorlalți cunoscuți ai ei, că a văzut pe Domnul. Cu podoaba părului ei bogat fluturând în

creștinești, după cum o mărturisește aceasta marele Apostol al neamurilor, Sf. Pavel, când zice: „Dacă n'a înviat Hristos din morți, zadarnică este propovăduirea noastră și zadarnică este și credința voastră“.

Dar invierea lui Hristos s'a verificat. Cursul acelor aproape două milenii de când există creștinismul, a dovedit-o pe deplin. Și adevărul Domnului va rămâne în veac.

GÂNDURI DE PAȘTI

Suntem în preajma marelui praznic al învierii Aceluia, care s'a născut într'o noapte sfântă, într'un staul de vite. Prin mintea oricărui adevărat creștin, trec clipele de groază, îndurate de bunul și blândul Iisus, înaintea morții Sale.

„Fiul Omului“ știa, că l-a sosit ceasul, să treacă din aceasta lume, la Părintele Său Ceresc. Iubind însă mult pe ai săi, care erau în lume (Ioan 13, 1; Luca 22, 24), a fondat cu ocazia ultimei participări a Sărbătorii Paștilor, o serbare comemorativă, un ospăț al alianței, în jurul căreia se vor aduna pururea toți câți cred în Domnul.

Se împlinise prorocia Mântuitorului: „Trupul meu este adevărată

mâncare și sângele meu adevărată băutură; cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu, rămâne întru mine și eu întru el“ (Ioan 6, 55-56).

Precum Iisus Hristos a luptat cu anumite slăbiciuni omenești la începutul activității Sale mesianice, tot așa și la sfârșitul vieții, a trebuit să înfrunte o întristare și o turburare, — spune evanghelistul Matei (26, 37).

Din dialogul avut cu unii din ceata Fariseilor, care l-au spus: „Ieși și te du de aici, că Irod vrea să teucidă“ și din răspunsul Mântuitorului: „Duceți-vă și spuneți a. elei vulpi: iată izgonesc demoni și săvârșesc vindecări astăzi și mâine iar a treia zi săvârșesc. Încă și azi

Prăznuim amintirea învierii Domnului. Paștile! Zi măreață și sfântă, în care toți oamenii cari simt creștinește se bucură și se veselesc. Să ne bucurăm și noi, căci aceasta este ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa.

Sălășluiască-se în sufletul nostru adevărata pace, pentruca să putem rosti cu buze vrednice imnul de slavă la adresa biruitorului morții și dăătorului de viață:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând; și celor din morminte viață dăruindu-le!

Și nouă ne-a dăruit viață veșnică!

Să ne închinăm Sfintei Învierii Lui celei de a treia zi!

Prot. SABIN TRUȚIA

și mâine și în ziua următoare trebuie să călătoresc, fiindcă nu este cu putință să piară proroc afară din Ierusalim“ (Luca 13, 31-33), — rezultă că Iisus a știut că l-a sosit sfârșitul, a sosit ceasul să moară în Ierusalim.

Hristos ar fi putut foarte ușor să-și piardă urma prin Samaria sau prin ținuturile locuite de păgâni. El însă e pregătit să moară, pentru neamul omenesc.

Peste Ierihon, unde a vindecat pe un orb, pe Bartimeu fiul lui Timeu, s'a îndreptat spre Ierusalim. Intrând în cetatea sfântă, e salutat de mulțimea entuziasmată, care a așternut în calea Sa, veșmintele lor și stâlpare, strigând: „Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului“ (Marcu 11, 9).

Iisus a fost salutat de poporul cuprins de extazul bucuriei, popor, care nu peste mult a răcnit din nou, cerând moartea Aceluia, de a cărui figură bună și blândă fusese cuprinși de entuziasm.

„Fiul Omului“ intrând în templu, văzând cum casa lui Iahve e profanată de negustori și zarafi, cuprins de indignare a dat pe toți afară.

Profetul din Galileia provocase un tumult în templul din Ierusalim. Poporul se asociase Domnului, vociferând împotriva profanatorilor legii. Cărturarii și Fariseii cu devenit oțenți și chiar bănuitori. Nu au îndrăznit însă să-L aresteze, căutând ca să-L prindă prin întrebări meșteșugite.

„Fiul Omului“ găsin gândurile ascunse ale dușmanilor, a evitat cursa ce Fariseii și Cărturarii i-o întinseră, obținând prin răspunsul Său, tocmai contrarul așteptărilor lor.

Iisus nici când nu a făcut prin predicile sale, nici cea mai slabă aluzie la cele politice. Celor din Galileia le-a lipsit cu desăvârșire acțiunea politice.

Intr'o seară, Mântuitorul terminându-și cina modestă s'a retras, ca de obicei într'una din grădini de pe Muntele Măslinilor, ca să se roage, fiind din nou străbătut de zbuciumul durerii. Și atunci, când Domnul s'a rugat cu mai multă stăruință, când sudoarea feții îi picura în stropi de sânge pe pământ, a fost trădat de Iuda, unul din ceata ucenicilor.

Încă în acea noapte a început calvarul bunului și blândului Iisus. Bătaia, înjurăturile, maltratarile și umilirea sunt la ordinea zilei.

Sosise ultima fază a marelui crime săvârșită pe Golgota.

Iisus, desbrăcat, bătut, scuipat, hilit și umilit, stă trist, privind ultimele pregătiri pentru moartea groaznică ce-L aștepta. La sfintele Lui picioare, se afla crucea, pe care urma să sufere chinurile mari. Angajații tribunalului iudaic fac ultimele pregătiri. Unii sfredelesc trei găuri în lemnul crucii, alții aduc funii, ciocane, scări și piroane. Garda romană luptă din greu cu poporul venit să caște gura la oribila scenă de pe Dealul Căpățânilor.

Ce va fi simțit oare în acele clipe tragice, mult urgisitului Galileian? Inima nobilă a blândului profet din Nazaret, desigur va fi lăcrimat de durere, văzând cu câtă bucurie lucrează în neștiința lor, obiși de patimă, aceia, pe care venise să-I mântuiască.

Când totul a fost pus la punct, s'au apropiat de dânsul călăii, poruncindu-i să bea dintr-o cupă, vin amestecat cu fiere. Domnul gustând din ea, a refuzat să golească paharul. Mântuitorul voia să privească moartea cu mintea întreagă, să guste din plin durerile ei.

„Fiul Omului” e încununat cu o cunună de spini, sângele Lui nevinovat se prelinge pe fața-I suptă de dureri. Scena finală a marelui tragedii, cea mai teribilă dramă cunoscută de istoria omenirii, se apropiase.

Supus cum a fost Domnul, se vă fi culcat pe cruce, asemenea unui mieluşel fără glas.

Tare și aspru a fost leagănul improvizat, în care Fecioara Maria își culcase pruncul; aspră l-a fost întreaga viață pământească, dar și mai tare și aspru a fost lemnul pe care s'a culcat pentru ultima oară și pe care urma să-și dea nobilul Său suflet.

Legende creștine spun, că 108 lovituri au fost necesare ca cele trei piroane, fără vârfuri, să-și facă loc prin brațele și picioarele Domnului. Nu puterea călăilor îl făcuse locului, ci marea Lui dragoste față de noroadale lumii pe care venise să le mântuiască din groapa fărădelegilor.

Supraomenești au fost chinurile pe care Iisus le suferise pentru păcatele noastre.

Numai prin Iisus Hristos, oamenii și popoare au înviat la viață, la realitate, la adevărata fire omenească, capabilă de idealuri morale, așa cum e, cum a făcut-o Dumnezeu.

Prin viața Lui cea sfântă și moartea Lui cea nevinovată, prin jertfa sângelui Său, Hristos „o pildă” a dat popoarelor lumii.

Cuvine-se măcar acum, cu ocazia marelui praznic al Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, să ne plecăm genunchii și să spunem cu toții: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte, viață dăruindu-le”.

Prof. G. G. STĂNESCU

MINUNEA MINUNILOR

Invierea Domnului e minunea minunilor.

Mântuitorul pentru a dovedi lumii întregi că El e trimisul Tatălui, ca să răscumpere poporul din robia păcatului, prin jertfa cea mai nobilă, a săvârșit nenumărate minuni. Ne amintim de fata lui Iair, de feciorul văduvei din Naim, de prietenul său Lazar, pe cari i-a înviat din morți, în fața martorilor, cari au mărturisit fapta minunată. Nu putea stăpâni îndoiala sufletele celor de față când Hristos a strigat pe Lazar din mormânt, după patru zile de îngropare, când a precizat că de aceia îl înviează: ca să creadă lumea că El e trimisul.

Urmând voința Tatălui cerească, pentru realizarea la literă a planului de răscumpărare, Mântuitorul, Victima divină și umană, îmbrățișează Patimile de bună voie. Primește durerile fizice și morale, deopotrivă de mari, cu dragoste fără de margini. Crucea, instrumentul de tortură și batjocură, cu condamnarea nedreaptă la răstignire, prin sângele vărsat de Victima sfântă, de Mielul nevinovat, aduc izbăvire de păcate, împacă Cerul, plătesc noianul ofenselor, fac să coboare comoara Darului care sfințește și ridică omul către Dumnezeu. După Patimi, urmează Moartea Victimei sfinte ca să se săvârșească împăcarea; nimeni nu are mai mare dragoste pentru semenii săi,

decât acela, cari își dă viața, dă ce are mai scump, pentru semenii săi. Dar Viața nu putea să fie dată mormântului, moartea trebuia zdrobită cu toată puterea ei. Trebuia ca în ziua cea dintâiu a săptămânii, înainte de ce viața obișnuită își începea clocotul, să fie viu, Stăpânul Vieții. Sufletul său, se întoarce în trupul fost pătimitor, dar de care niciodată divinitatea nu s'a despărțit, răscolește puterea naturii moarte, piatra se răstogolește, sboară de pe ușa mormântului, iată minunea minunilor: Hristos a înviat din morți.

Istoricitatea, adevărătatea faptei minunate este deplin dovedită. Permanența ei nu poate fi discutată. Cei înviați de Hristos a murit încă odată, dar Invierea Domnului e un fapt permanent. Hristos Domnul înviat nu mai moare, moartea nu mai are putere asupra Lui, așa cum afirmă Apostolul Neamurilor. El e Dumnezeu cel veșnic. Va petrece patruzeci de zile printre ai săi ca să le desăvârșească credința, să-i pregătească la jertfa impusă de demnitatea primită prin ispășirea sfântă, dar cu aceiași putere proprie ca Dumnezeu și Om, după cum a înviat așa se va înălța la cer, unde va primi răsplata Patimilor.

Arătat-s'a Domnul, omorînd moartea, căci este Fiul lui Dumnezeu, să mărim Invierea lui.

P. S.

Invierea Domnului, izvorul învierii noastre

Invierea Mântuitorului Iisus Hristos a făcut cu putință învierea noastră, prelungirea în veșnicie a existenței noastre și totodată incununarea existenței terestre cu existența veșniciei într-o slavă. Certitudinea învierii noastre se datorește în întregime învierii Mântuitorului! Toată credința în Hristos, toată trăirea după învățăturile și pilda vieții Domnului, dedicarea vieții noastre lui Hristos n'ar însemna nimic fără învierea Domnului. (I Cor. 15, 14).

Biserica credinței noastre are ca piatră de temelie, așezată în capul unghiului, pe Iisus Hristos cel răstignit și înviat! Evidența învierii Domnului e miezul propovăduirii apostolice; evidența învierii Domnului e factorul esențial al credinței noastre; evidența învierii Domnului e condiția esențială, primordială a învierii noastre. Când Hristos Domnul „a călcat cu moartea pe moarte”, când lepedea mormântului s'a roștogolit neputincioasă că însăși moartea și ca pecetea nevolnice ca și ostașii ajunși nevolnici și cari erau păzitori ai cerbicei fariseice și al renumelui pieritor al Romei cari voiau pe Iisus îngropat pentru totdeauna; când lumina învierii Domnului a învins întunerecul păcatului și morții, când trupul Său proslăvit s'a înălțat din mormânt, atunci a început pentru om existența învierii. Trupul proslăvit al lui Hristos înviatul din morți va fi trupul omului „adormit într-o nădejde a învierii și a vieții de veci”.

Cine a trăit pe acest pământ, nu după stihiele trecătoare ale lumii a cestela, ci după Hristos, (Colos. 2, 20) cine „s'a îmbrăcat în omul cel nou care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului”, (Efes. 4, 24) cine a murit împreună cu Hristos, deci cine a murit păcatului și vieții desordonate a patimilor și s'a închinat viața trăirii în Hristos, acela va fi partaș învierii Domnului, va învia împreună cu Hristos, (Rom. 4, 5, 8) nu spre învierea osândirii, ci spre învierea răsplătirii, (Ioan 5, 29) spre învierea moștenirii hărăzite celor binecuvântați. (Mat. 26, 34).

Dacă urmarea întocmai, cu credincioșie a învățăturilor și pildei vieții Mântuitorului ne face, atâta timp cât ne ducem zilele pe acest pământ, următorii ai lui Hristos, chip și asemănarea lui Dumnezeu întrupat, al Mântuitorului trăind în lume pentru mântuirea noastră; atunci prin învierea Său, Mântuitorul ne-a dat darul de a prelungi viața Sa pe care-o are într-o slavă Sa, ne-a dat harul să fim fii ai luminii, partași ai luminii slavei Sale, chipul și asemănarea Sa, următorii ai Săi nu numai în viața istorică ci și în slavă.

Omul nou, creștinul care a realizat chipul lui Hristos în lume, va continua să aibă existență proslăvită întru înviere, realizând în veșnicie, prin harul lui Hristos, chipul și asemănarea Lui în învierea vieții cei

de-a pururea. Biserica luptătoare își continuă existența în Biserica biruitoare prin proslăvirea învierii prin învierea Domnului. Invierea lui Hristos ne-a dăruit „bogăția slavei moștenirii Lui într-o sfinție”, (Efes. 1, 18) după ce mai întâi ne-a făcut partași trupului Bisericii Sale, al cărui cap El este. (Efes. 1, 22).

Viața în trup omenească a lui Hristos Dumnezeu a urmat prin simplitatea Sa și prin bogăția puterii Sale nemărginite, dovedită într'atâtea prilejuri în cel mai firesc chip ca altitudine și exprimare omenească; în cel mai negrăit, suprafiresc de minunat ca vindecare și har. Hristos s'a arătat biruitorul morții și în timpul vieții Sale pământești prin învierea fiului văduvei, a fiicei lui Iair și a lui Lazar. Invierea noastră a anticipat-o prin aceste învieri ca posibilitate, dar nu ca realitate existențială caracteristică. Invierea Domnului, însă, ne-a ridicat mai presus decât învierile ce le-a săvârșit El în timpul propovăduirii Sale pe pământ. Celor înviați atunci le-a dat viața pe care o avuseseră până în clipa pornirii spre împărăția întunecului morții, le-a dat viața obișnuită ce-o avuseseră și până atunci, le-a întors suflarea divină de viață pe care o dăduse împreună cu Tatăl, ca a doua persoană a Sfintei Treimi și primului om la Geneză, trupurile, însă, li le-au lăsat așa cum au fost, trupuri omenești cum sunt trupurile omenești dela „Facere” și până ce va mai fi om pe pământ; toți cei înviați de Mântuitorul în timpul petrecerii Sale prin țara sfântă, au rămas cu trupurile întocmai cum erau înainte de a muri, dovadă e că după ce înviază pe fiica lui Iair le spune să-i dea să mănânce. (Luca 8, 55).

Invierea Domnului ne-a dăruit învierea deplină, caracteristică, finală. Invierea Domnului nu aduce învierea noastră spre viața în trup pământesc, ci învierea în trup duhovnicesc, în trup proslăvit, „vom fi ca îngerii lui Dumnezeu în ceruri”, (Mat. 22, 30) vom duce deci o viață a învierii, o viață a răsplătirii, o viață de participare la lumina inefabilă a existenței divine, o vedere nemijlocită a slavei lui Dumnezeu.

Această viață, această existență a învierii ce se va desfășura fără sfârșit în apropierea slavei lui Hristos cel înviat, va fi o viață nu numai în duh, ci și în trup, dar nu cu trupul obișnuit pământesc, adică nu cu trupul caracteristic existenței terestre. Va fi același trup pe care l-am avut în viața pământească, dar nu va mai arăta așa cum a arătat pe pământ. Va fi tot trupul nostru, dar cu alte caracteristici și cu alte calități. Va fi tot trupul nostru cel ce se va scula din morți atunci când „însuși Domnul într-o poruncă cu glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu se va pogori din cer și cei morți întru Hristos vor învia întâi”. (I Tes. 4, 16).

Vom fi tot noi, cu trupul nostru, cel ce la venirea Domnului vom fi în viață și împreună cu cei morți și înviați întâi „ne vom răpi în nori întru întâmpinarea Domnului în văzduhuri”. (I Tes. 4, 17). „Va fi trupul nostru semănat întru stricăciune, răsărit întru nestrăciune; va fi trupul nostru semănat întru necinste, sculat întru slavă; va fi trupul nostru adormit întru slăbiciune, sculat întru putere; va fi trupul nostru cel muritor ridicat întru nemurire”, (I Cor. 17, 42-44, 53) va fi trupul nostru cu care-am murit sau cu care ne va găsi Domnul la venirea Sa, dar care se va transforma, se va face trup duhovnicesc. (I Cor. 15, 44, 46).

Învieria Domnului a făcut posibilă înviera noastră spre viață veșnică, spre participare la existența de supralumină a dumnezeirii, de continuare a existenței după chipul și asemănarea lui Hristos și în slava Sa cea negrăită. Existența aceasta o vom duce-o cu același trup, ca aceeași entitate psihică ce-am fost pe pământ, numai că trupul nostru va fi altfel de cum a fost pe pământ, va fi un trup duhovnicesc, un trup proslăvit așa cum a fost trupul Mântuitorului după înviera Sa, trupul Său, El însuși după cum s'au convins ucenicii Săi și Geamănul atunci când a pus degetul în coasta Domnului, și a pipăit semnul cuferelor, atunci când l-au văzut în carne și'n oase, atunci când l-au văzut mâncând împreună cu ei, dovadă nestrămutată că însuși Domnul a înviat și e a avea în mijlocul lor și totodată acest trup al Lui din carne și oase pe care se văd încă semnele suferințelor ispășitoare de pe Golgota, e luminat de o lumină ca aceea de pe Tabor, întră prin

ușile încuiate și se înalță lin la ceruri în timp ce binecuvântă pe trimișii Săi la propoveduire, pe apostoli. Un astfel de trup proslăvit, un trup duhovnicesc vom avea și noi atunci când va trebui ca în viață „să întâmpinăm pe Domnul în văzduhuri”.

Prin aceste caracteristici și calități pe care înviera Domnului le-a făcut posibile și trupului nostru la înviera noastră, se deosebesc învierile de dinaintea învierii Domnului, de înviera noastră de după înviera Domnului și atunci când El ne va chema la ultima și dreaptă Sa Judecată pentru a da celor binecuvântați moștenirea veșnică a bogăției slavei împărăției Sale.

Că astfel este, o dovedește și afirmația sfântului apostol al neamurilor privitoare la cei pe care venirea întru slavă a Domnului îi va găsi în viață pământească. „Nu toți vom adormi, adică nu toți vom fi morți în clipa venirii Domnului, dar toți ne vom schimba”, (I Cor. 15, 52) încât în felul acesta chiar cei vii, cei ce vor fi în viața aceasta pământească, atunci la venirea Domnului, vor învia. Schimbarea de care apostolul Pavel vorbește cu privire la cei vii va fi dăruirea ființelor lor cu aceleași caracteristici și calități ca ale celor înviați din morți și astfel și unii și alții vor avea trupuri duhovnicesci, trupuri proslăvite întru înviere prin înviera Domnului Iisus Hristos. Învierea Sa din morți ne-a deschis nouă orizonturile vieții veșnice întru înviere, și participare la vederea luminii inefabile a slavei sale, căruia îi înălțăm glas de biruință zicând: Hristos a înviat din morți! Hristos a înviat, izvorul și certitudinea învierii noastre!

Pr. ILIE IACOBESCU

Zilele Învierii

... Cer senin, zări întinerite, hohot de soare. Pământul se deșteaptă, dealurile îmbracă haină nouă, iar câmpurile sunt investimate cu strat bogat de verdeată. Razele călduroase, cântecul păsărilor, pomii înfloriți, portul de sărbătoare: toate ne șoptesc venirea primăverii.

Venit-au și zilele învierii, zile încărcate de vrajă, suflu de viață nouă. Sunt Paștile, bucuria sfântă a Învierii Mântuitorului, sărbătoarea păcii. Soarele glorios se ridică nou și curat ca ziua sfântă de praznic. Hristos cel înviat a adus în lume viață, bucurie și pace, chemându-ne pe toți „să ne bucurăm și să ne veselim” în aceste zile. Ca niște duhuri calde, glasurile de clopot chiamă sufletele la înviere, la bucuria acestor zile, marea mângâiere a oamenilor doritori de pace.

Sunt Paștile, marea sărbătoare a creștinătății, cu alaiul de miresme și de obiceiuri. Slujbele minunate ale învierii înseninează frunțile, înveslesc

inimile și luminează mințile cu lumina sfintei învieri. Înfrățiți în viața obștească, împreună se bucură toți fiii poporului român, uniți în aceeași credință străbună și'n caldă îmbrățișare. „Hristos a înviat”! — înfloreste pe buzele tuturor ca un zâmbet plin de bucurie.

„Hristos a înviat”! — e cântarea de biruință a Bisericii în aceste zile; e salutul însuflețit al creștinilor cu inimi curate; e glasul fierbinte ca o rugăciune a bătrânilor noștri iubiți; e mângâierea dulce a văduvelor și orfanilor; e strigătul neîncetat al copiilor în haine de sărbătoare, ce tresaltă cu ouăle roșii și încondeiate.

„Adevărat a înviat”! — e cuvântul ce se aude cu bucurie prin orașe și sate, rostit de toți creștinii cu credința femeilor purtătoare de mir, a căror întristare s'a întors întru bucurie: e cuvântul ce se înalță alături de fumul de tămâie. Un freamăt sacru cuprinde văzduhurile:

Înviere, viață nouă, pace, gânduri senine.

Înviere, trezire la conștiința îndatoririlor comune, învierea muncii — a muncii de primăvară pe ogoarele dătătoare de hrană — și a tuturor ostentivilor ce ni se cer pe altarul Bisericii și al neamului.

Viață nouă, viața darului care dă fericirea, viață creștinească, viață luminată de Iisus cel înviat din morți, care deschide tuturor și pentru totdeauna drumul vieții întru bucuria mângâitoare a datoriei împlinite.

Pace, pace în sufletele credincioase, bunăînțelegere în familiii și unire între toți fiii

Patriei. Conștiinți de înălțimea datoriei noastre, să fim prieteni activi ai păcii dintre oameni, propovăduind pacea și iubirea între popoare: „Ziua învierii să ne luminăm popoare”.

Gânduri senine și curate! De zilele învierii, o evlavie senină pogoară în sufletele noastre și unul pe altul ne îmbrățișăm. Din credința vie a sufletului, izvorăsc gânduri de înălțare sufletească, cari sporesc iubirea față de aproapele și întăresc puterea rugăciunii și-a faptelor noastre bune.

Așa sunt zilele învierii! Ce sfinte și ce frumoase sunt zilele acestea.

Pr. I. GH. IVANCIUC

INFORMAȚIUNI

Încă un altar văduvit.

După scurte, dar grele suferințe s'a stins din viață în ziua de 8 Februarie 1950, în Clinica medicală din Cluj, vrednicul și distinsul preot Alexandru Rușdea din Parohia Poșaga de jos.

Rămășițele lui pământești au fost transportate în comuna natală, Poșaga de jos din jud. Turda, unde au fost înhumate cu cinstea cuvenită, în ziua de 11 Februarie a. c. de către un sobor de preoți din jur în frunte cu P. C. Păr. Prot. Vasile Loga.

Coboritor dintr-o străveche familie preotească, care a dat altarului și neamului nostru românesc generații de preoți vrednici timp de peste două veacuri, adormitul întru Domnul părintele Alexandru a primit prin naștere, ca însușire fundamentală a caracterului său acea impulsune spre fapte mari și bine plătute lui Dumnezeu.

Tot ceace și-a adăugat prin școală, la liceul din Turda și școala normală din Arad, s'a altost pe tulpina acestei moșteniri familiare.

Trecând în ogrorul vieții publice, mai întâi ca învățător din anul 1918-1939, apoi ca preot din anul 1926-1950 al parohiei de origine, Poșaga de jos, și-a valorificat prin muncă neostoftă darurile cu care a fost inzestrat.

Faptele adormitului întru Domnul, nu au nevoie să fie evidențiate de noi cu acest prilej dureros, căci ele grăesc dela sine pentru toți cei ce trec și vor trece prin partea locului.

Sub înțeleapta lui păstorie s'a zidit în această parohie o monumentală Biserică cu atmosferă de catedrală, iar mai sus pe valea Poșagii — într'un loc pitoresc de munte — o frumoasă mănăstire cu hramul „Adormirii Măicii Domnului”, unde săvârșește pelerinaj în fiecare an de ziua hramului.

Aceste preafrumoase lăcașuri de închinare justifică îndeajuns impulsunea creatoare și credința lui mare.

Credințele sunt de multe feluri, însă credința părintelui Alexandru a fost cea roditoare de fapte mari, armonie încopciată cu poruncile „Legii noastre strămoșești”.

Acum munca lui s'a curmat, la o vârstă prea timpurie de abia 51 ani și Domnul care în toată bunăvremea i-a îndreptat calea lui, l-a chemat întru împărăția sa, spre a-i răsplăti astenelile cu cununa dreptății.

Prin despărțirea lui de vremelnicia acestei lumi de țărână, comunitatea dreptcredincioșilor din Poșaga de

jos, pierde o prețioasă forță creatoare, familia, un adevărat soț și tată, iar preoțimea tractului Lupșa, un sincer coleg și o pildă vie vrednică de urmat.

Dumnezeu să-l odihnească în corpurile celor drepti!

Pr. I. Voica

† **Veronica Pop**, văduva fostului protopop Vasile L. Pop dela Sângeorzul de Meseș și mama Prot. Dr. Victor Pop dela Gilău, a încetat din viață în ziua de 9 Martie c. în vârstă de 88 ani, la ginerele ei Prot. Cornel Oțel din Abrud.

Prohodul a fost săvârșit de către un sobor de preoți, fiind condusă la lăcașul de veci de familia îndurerată și mulțimea de credincioși din Abrud.

Dumnezeu să o odihnească cu dreptii.

† **Ileana Perhaița născ. Șanta**. Împăcată cu Dumnezeu și cu conștiința datoriei împlinite, s'a stins din viață în parohia Gălgău, Ileana Perhaița, mama preotului T. Perhaița. A fost mamă și pe acest altar care mistue atâtea eroine anonime, și-a mistuit și ea viața fără șgomot și fără cârtire. Crucea pe care o purta cu demnitate mai ales în ultimii ani de bătrânețe și văduvie, lăsa să se vadă adeseori pe față și iluminări senine și bucuria unui vis împlinit. Unicul său fiu, un preot model, așa cum l-a visat, așa cum l-a dorit și cerut în rugăciunile de fiecare zi.

Înmormântarea ce i s'a făcut Luni, 23 Ianuarie a. c., a fost o dovadă de prețuirea de care se bucura peste tot. A fost de față mulțime multă de credincioși din localitate și din satele învecinate în frunte cu intelectuali și preoți numeroși, veniți s'o petreacă pe drumul de veci. Am remarcat pe părintele I. Șanta, fratele defunctei, pr. G. Micu, pr. S. Țura, pr. Gh. Munteanu, pr. Al. Perhaița, T. Perhaița, luga, prof. Săulescu cu doamna, Dr. Mureșan, pr. Costin și alții mulți al căror nume ne scapă.

Serviciul înmormântării a fost săvârșit în sobor, predica a fost rostită de păr. S. Țura-Gostila, iertăciunile fiind luate de către păr. Alex. Perhaița-Dumbrava.

Dumnezeu să așeze sufletul ei unde toți sfinții și dreptii se odihnesc, că sfântă și dreaptă i-a fost viața de pe pământ.

BISERICESTI

- Cu prilejul „Duminicii Ortoodoxiei” P. S. Nicolae a distins cu dreptul de a purta brâu roșu pe C. C. Preoți Axente Tumuș și

Florian Geomolean, dela Catedrala episcopală.

- In zilele de 25, 26 și 27 Martie c. P. S. Nicolae a hirotonit pe C. diacon Anatolie Roșca intru preot pentru parohia Poșaga de jos, jud. Turda, pe clericii: Nistor Demetrescu intru diacon și preot pentru parohia Văleni, jud. Maramureș și Victor Tănase pentru Parohia Sursuc, jud. Turda.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2169/1950.

Comunicat

Cursurile Centrului de Indrumare Preotească

Aducem la cunoștința Cucerniceilor Preoțimii din cuprinsul Eparhiei Clujului, că seria IV a Cursurilor Centrului de Indrumare de pe lângă Institutul Teologic de grad Universitar din Cluj se va deschide în ziua de 17 Aprilie 1950, ora 8 dimineața.

CC. Preoți chemați la aceste cursuri sunt invitați să se prezinte, la data de mai sus, la Institutul Teologic din Cluj.

PP. CC. Părinți Protopopi sunt invitați să încaseze taxele pentru aceste cursuri, câte 500 lei de fiecare preot bugetar sau beneficiar al unei parohii dela CC. Părinți din tract, înaintându-le cât mai urgent Institutului Teologic din Cluj. Nică un fel de alimente nu se mai aduc.

Sunt convocați să se prezinte la această serie următorii:

Județul Cluj:

1. *Plasa Cluj:* P. C. Păr. Vicar Sabîn Truța, Cluj. P. C. Păr. Dr. Ioan Moldovan consilier, Cluj. Păr. Florin Geomolean, Cluj. Păr. Suciu Gheorghe, Cluj. Păr. Diodor Todea, Baci. Păr. Todea Romul, Sălcea.

2. *Plasa Aghireș:* Păr. Dancu Iuliu, Șard.

3. *Plasa Apahida:* Păr. Lupaș Virgil, Cojocna. Păr. Rusu Simion, Dezmir.

4. *Plasa Borșa:* Păr. Gherman Vasile, Bădești.

5. *Plasa Hida:* Păr. Răcășan Victor, Aștileu-Mic. Păr. Varga Victor, Sâncraiu-Almașului.

6. *Plasa Huedin:* Păr. Roșca Aurel, Buteni.

7. *Plasa Mociu:* Păr. Ioan Aldea, Cătina.

8. *Plasa Sărmaș:* Pr. Micu Tertulian, Sărmașel.

Județul Turda:

1. *Plasa Turda:* Păr. Anca Petru, Turda Fabrici. Păr. Mărginean Iacob, Turda Nouă.

2. *Plasa Baia de Arieș:* Păr. Ioan Voica, Lunca Arșelului. Păr. Gog Cornel, Sălciua de sus.

3. *Plasa Câmpeni:* Prot. Furdul Sorin, Câmpeni. Păr. Simu Gheorghe, Bistra.

4. *Plasa Câmpia Turzii:* Păr. Andronic Lazăr, Urca. Păr. Herdea Vasile, Soporul de Câmpie.

5. *Plasa Luduș:* Păr. Vovea Nicolae, Valea Largă.

Județul Someș:

1. *Plasa Băbdu:* Păr. Ciceu Nicolae, Băbdu. Păr. Roman Ioan, Jichișul de jos.

2. *Plasa Beclean:* Păr. Scribon Petru, Chiuza. Păr. Boca Grigore, Târlășua.

3. *Plasa Ciceu:* Păr. Sonea Florin, Reteag.

4. *Plasa Gârbou:* Păr. Gheorghe Pop, Poptelec.

5. *Plasa Ileanda:* Păr. Valda Ștefar, Lozna.

6. *Plasa Gherla:* Păr. Dr. Costin Nicolae, Iclod. Pr. Ioan Rognean, Mintul Gherlei.

7. *Plasa Lăpuș:* Păr. Gog Dionisie, Suciul de sus. Păr. Alexandru Cotuș, Răgoz.

Județul Năsăud:

1. *Plasa Năsăud:* Păr. Chitul Iacob, Năsăud.

2. *Plasa Rodna:* Pr. Truța Sabîn, Sângeorz Băi.

3. *Plasa Lachința:* Păr. Poenaru Alexandru, Mateiu.

4. *Plasa Bărgău:* Păr. Suciu Ioan, Bistrița Bărgăului.

5. *Plasa Șieu:* Păr. Adace Teodor, Monor.

Județul Maramureș:

1. Protosinghel Codrea Nutiu, Dragomirești.

2. Păr. Petrovai Gheorghe, Rozavlia.

Orice absență va fi sancționată conform prevederilor Statutului și a Regulamentului Disciplinar.

Cluj, la 29 Martie 1950.

Episcop Șeful serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Nr. 1801/1950.

Circulară

Sfântul Sinod cu adresa Nr. 4558 1950 din 9 Martie a. c. ne transmite spre difuzare și luare la cunoștință hotărârea Sa din ședința ținută la 28 Februarie 1950, referitor la portretele oficiale ce trebuiesc zugrăvite în bisericile nou zidite și anume:

„Având în vedere vechea tradiție bisericească după care ctitorii sf. locaș sunt totdeauna pomeniți la sf. slujbe, a hotărât ca în viitor numai chipurile acestora și chipul țerariului sub păstoria cărui se târnosește biserica vor putea fi zugrăvite în interiorul bisericii.

Prin ctitor se înțelege numai acea persoană care a zidit, pictat și înzestrat cu toate cele necesare o biserică.”

Cluj, la 22 Martie 1950.

Episcop Șeful Serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Comunicat

Ministerul Cultelor, Direcțiunea Contabilității Nr. 6784/1950, înreg. la Episcopie sub Nr. 1580/1950, dos. V. 765/1936.

Deciziunea Nr. 12 din 29 Ian. 1950.

Ministerul Finanțelor.

Având în vedere dispozițiunile art. 16 din Legea impozitului pe veniturile populației care prevăd obligatiunea reținerii și vărsării im-

pozitului pe veniturile plătite meseriașilor și profesioniștilor;

Având în vedere dispozițiunile art. 40 din aceeași lege, în baza căreia se pot da decizii și instrucțiuni publicate în Buletinul Oficial prin care să se stabilească obligațiunile contribuabililor și să se fixeze mijloacele de verificare și control destinate a împiedeca fraudă în dauna Statului, cum și să se dispună asupra ținerii oricăror registre și evidențe necesare controlului fiscal;

Având în vedere dispozițiunile art. 42-46 din aceeași lege, care prevăd sancțiuni pentru cei care nu se conformează normelor date de Ministerul Finanțelor, publicate în Buletinul Oficial;

Având în vedere dispozițiunile art. 7 din decretul Nr. 407 din 20 Octombrie 1949, potrivit cărora Ministerul Finanțelor poate stabili pe cale de decizie, cote proporționale de impozit, în limita cotelor prescriptive legale,

Decide:

Art. 1. - Statul, autoritățile locale ale puterii de Stat, întreprinderile acestora, Instituțiile publice, organizațiile, sovromurile, cooperativele și orice alte persoane juridice, precum și întreprinderile și persoanele inter-puse care lucrează pentru toate cele de mai înainte enumerate, sunt obligate să rețină și să verse impozitul pe venit asupra oricăror sume ce plătesc drept preț al serviciilor prestate sau lucrărilor efectuate, următorilor:

- cărăușilor de orice fel;

- micilor meseriași care se încadrează în prevederile art. 13 din legea impozitului pe veniturile populației;

- profesioniștilor de orice fel.

Art. 2. - Pentru toți beneficiarii de venituri, prevăzuți la articolul precedent, impozitul se calculează, de cei obligați la reținerea și vărsarea lui, cu cotele proporționale prevăzute mai jos:

22% asupra sumelor brute, încasate de:

- profesioniștii de orice fel;

- meseriașii care fac reparații și execută lucrări care nu au necesitat material pus de meseriaș sau la care valoarea materialului pus de acesta este de minimum 25% din suma brută.

15% asupra sumelor brute încasate de meseriași care fac reparații și execută lucrări în care valoarea materialului pus de meseriaș, depășește 25% din valoarea sumei brute primite fără însă să înstreacă 50%.

8% asupra sumelor brute încasate de meseriași pentru produse făcute cu material propriu al meseriașului precum și pentru reparații și lucrări în care valoarea materialului propriu al meseriașului depășește jumătate din suma brută primită pentru produsul vândut, reparația sau lucrarea executată.

9% asupra sumelor brute încasate de cărăuși de orice fel, inclusiv cei care procură nisip, piatră și care încasează deci nu numai

prețul transportului dar și prețul acestor materiale, de barcagii, cu bărci cu sau fără motor și de plutășii profesioniști.

Art. 3. - Odată cu reținerea impozitului, plătitorii de venituri prevăzuți la art. 1. din prezenta decizie, sunt obligați să elibereze adeverințe beneficiarilor de venituri, după modelul anexat, prin care să arate suma plătită pentru serviciul prestat sau pentru lucrarea efectuată și impozitul pe venit reținut la suma plătită. Adeverințele se vor elibera din carnetele și vor fi numerotate - original și copie - în ordine cronologică începând cu Nr. 1 și urmând până la sfârșitul anului.

Ele trebuiesc să fie completate cu toate datele prevăzute de formular.

Art. 4. - Impozitul reținut se va vărsa prin virament la Banca R.P.R. Banca de Stat, la titlul IX § 2 din clasificarea bugetară, ca impozit cu debit, în contul circumscripției financiare în raza căreia beneficiarii veniturilor își au sediul activității (locul impunerii anuale) sau direct la oficiile de încasare de pe lângă circumscripțiile financiare în raza cărora beneficiarii veniturilor își au sediul activității (locul impunerii).

Odată cu vărsarea impozitului se vor depune, la unitatea unde se face vărsământul, borderouri de vărsare, în dublu exemplar întocmite pe formularele oficiale (Md. R. V. 1950), cuprinzând nominal pe toți beneficiarii veniturilor care își au sediul activității (impunerii) în raza aceleiași circumscripții financiare.

Dacă plata se face prin contul de virament dela Banca de Stat plătitorul va întocmi atâtea cecuri de virament câte borderouri depune dacă plata se face la casieriile dela circumscripțiile fiscale sumele din fiecare borderou vor fi vărsate numai la circumscripția căreia aparțin cei trecuți pe borderou.

Un exemplar din borderou se restituie plătitorului, vizat pentru încasarea sumei sau cu anexa dovezii plății, iar celălalt se trimite de Banca de Stat circumscripției financiare respective împreună cu documentele plății sau se restituie de circumscripția financiară.

Art. 5. - Pentru abaterile dela dispozițiunile articolelor precedente din prezenta decizie, se vor aplica sancțiunile prevăzute de art. 42-46 din legea impozitului pe veniturile populației.

Art. 6. - Dispozițiunile prezentei decizii se aplică cu începere dela 1 Februarie 1950.

Art. 7. - Direcția Impozitelor pe Veniturile Populației este însărcinată cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Ministru adjunct, ss. A. Iacob
Cluj, la 20 Martie 1950,

Pentru conformitate:

Șeful Serviciului
Prot. P. Șendrea

Redactor responsabil:
Preotul OLIMPIU T. BUCIN
Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj